

גוט שבת Gut Sábész

Miskolc

1. évfolyam 25. szám • ב"ה

Kiadja: Chabad-Lubavics Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület

Gyertyagyújtás Miskolcon: 19:43 • ח' מנחם אב תשע"ט • 2019. 8. 9. • פרשת דברים • Szombat kimenetele: 20:53

Hetiszakasz röviden

A Tóra ismétlése

Hetiszakaszunk – *Dvárim* (5Mózes 1:1–3:22.) – Mózes ötödik könyvének első szakasza, melyben az elbúcsúzó népezér visszapillantó tükröt tart a nép elé, felem-

líti az elmúlt negyven évben történeteket, és figyelmezteti a népet a Tóra és parancsolatai betartásának fontosságára. Ez a szakasz mindig a tisá böäv előtti szombaton kerül

felolvasásra, amit Sábát Cházonnak hívnak, a felolvasott Háftára révén, ami *Cházon Jesájahu* (Jesájá Viziója).

A rabbi a hetiszakaszról

Devárim hetiszakasz az Arugas Habosemből adaptálva

Ezen a héten Mózes utolsó, ötödik könyvének, a Devárimnak az első fejezetét olvassuk.

Az e heti parashában Mózes Izrael egész népéhez szól és rendreutasítja őket. Érdekes módon a Tóra emlékeztet minket arra, hogy Mózes csak azután fedi meg az embereket, miután legyőzték Sichont, az emori királyt, aki Chesbonban lakott és Bashan királyát, Ogot, aki Ashtarosban lakott.

Az Arugas Habosemben található magyarázat szerint ezt a részletet nem csak egyszerűen azért említi a Tóra, hogy történelmi időben elhelyezze azt, hogy Mózes mikor dorgálta meg Izrael népét, hanem – mint mindig – a Tóra itt is valamilyen útmutatást, tanítást oszt meg velünk, hogy hogyan fejlődjünk, hogyan kerüljünk közelebb I-tenhez és hogyan váljunk jobb emberekké.

Mind a Tóranak, mind pedig az egész zsidó vallásnak egyik központi témája a zsidó nép eljutása Izrael földjére, a Szentföldre. Mindez nemcsak olyan értelemben fontos, hogy fizikailag eljutni Izrael földjére és ott letelepedni, hanem ennek az útnak van egy spirituális értelme is. Hasonlóan ahhoz, ahogy az Egyiptomból való kivonulás, és az egyiptomi rabszolgaságból való szabadu-

lás spirituálisan utal az alantas, közönséges vágyaink és ösztöneink fogságából való szabadulás folyamatára, úgy a belépés a Szentföldre létezésünknek egy szentebb, I-tenhez közelebbi szintjének elérését szimbolizálja.

Ahogy Mózes idejében a Szentföldre történő belépéshez hét nép ellen is csatát kellett nyerni, úgy előbb nekünk is meg kell vívunk belső csatáinkat és győznünk kell, mielőtt elérhetjük célunkat, hogy a „Szentföldön élhessünk”. Sok helyen találhatunk erre vonatkozó magyarázatot, hogy mint ahogyan hét szent érzelmi tulajdonságunk van (szeretet, istenfélelem, részvét, könyörület, stb.), amely az I-teni lélekből eredeztethető, úgy van hét alap érzelmi tulajdonságunk is, amely az előbb említett tulajdonságoknak a párja, és inkább a fizikai éniünkől eredeztethető. Az abban az időben Izraelben élő hét nemzet a bennünk lévő hét negatív emocionális tulajdonságot (midos) szimbolizálja. Ahhoz, hogy valóban bebocsátást nyerjünk a Szentföldre, dolgoznunk kell ezen, le kell győznünk ezeket a negatív tulajdonságokat, úrrá kell lennünk rajtuk, hogy kontroll alatt tarthassuk azokat, és ne azok irányítsanak minket.

Ez a folyamat hosszú, és bonyolult erőfe-

szítést igényel. Ahogy azonban a sivatagban is még mielőtt éppen betettük volna a lábunkat a Szentföldre és éppen elkezdtük a folyamatot, hogy átvegyük az irányítást, először le kellett győznünk csatában Chesbon és Ashtaros királyait.

Mint ahogyan az előbb már említettük, a harc önmagunkért, a saját fejlődésünkért vívott csata jelenik meg szimbolikusan a hét nemzet ellen vívott történelmi küzdelemben.

Mielőtt azonban valaki akár csak elkezdheti ezt a csatát, ezt megelőzően két elsődleges lépés megtétele szükséges.

És ezen két elsődleges, létfontosságú lépés megtételét jelképezi a két király, akiket a sivatagban legyőztünk a Szentföld felé vezető úton.

Az első és legfontosabb lépést, amit meg kell tennünk az önfejlesztés felé vezető úton, úgy hívjuk, hogy Cheshbon, vagyis Hanefesh, ami azt jelenti, hogy lelki elszámolás, könnyelés.

Mielőtt valamit megjavíthatnánk, szükség van egy beható vizsgálatra.

Az orvos is számos vizsgálatot, különbö-

folytatás a következő oldalon

Gut Sábész Miskolc – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics

– Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület /

Published weekly by Chabad-Lubavitch

– The Jewish Heritage Center of Hungary

Barhesz – Miskolc

Telefon: +36-70-374-9437

facebook.com/barhesz /

rabbifuchs@gmail.com

Felölös kiadó: **Fuchs Jehoshua rabbi**

Fordító: **Varga Nóra**

Nyomdai előkészítés: **Juhász Valéria**

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

Kóser konyha Mádzsádrá

A keleti zsidók konyhájában a tísá beásvot megelőző étkezésre többnyire rizsből és barna vagy zöld lencséből álló mádzsádrá készül.

Párve, tojás- és gluténmentes

*4 nagy hagyma vékony szeletekre vágva
másfél pohár száraz lencse (zöld vagy barna)
másfél pohár
hosszúszemű rizs
só és bors, ízlés szerint
néhány kanál olívaolaj
a hagyma megpárolásához*

A hagymát az olajon aranybarnára pirítjuk. Az átválogatott lencsét alaposan megmossuk: tálba tesszük, hideg vizet eresztünk rá, majd kézzel néhányszor megkeverjük, végül hagyjuk leülepedni. Ezt a folyamatot néhányszor megismételjük, hogy biztosak legyünk abban, nem maradt bogár a lencsénkben. Ezután a lencsét egy nagy lábosban, háromszoros vízben feltesszük főni. Negyedórányi főzés után hozzáadjuk a hagyma felét és a szintén megmosott, átválogatott rizst, és további 15-20 percen át főzzük, míg a keverék az összes folyadékot magába nem szívta. A maradék hagymát tovább piríthatjuk az olajon, amíg sötétbarna színűre karamellizálódik. Tegyük a sült hagymát a mádzsádrá tetejére, és melegen tálaljuk.

A rabbi a hetiszakasról (folytatás az előző oldalról)

zó teszteket végez mielőtt eldönti, hogy milyen gyógyszerre vagy egyéb kezelésre van szükség.

Valamit hozzá kell adni?

Valamit el kell távolítani?

Vagy csak valamit egy kicsit be kell állítani?

Ezek, és ilyenfajta kérdések elengedhetetlenül szükségesek egy szituációban bármilyen igazi változás eléréséhez, különösen belső életünkben. Így Cheshbon királya (a héberben a Cheshbon szó számfejtést, könyvelést is jelent) ennek a folyamatnak a spirituális jelképe.

Azt a belső aspektust jelképezi, amely próbál visszatartani minket annak eldöntésétől, hogy most már elérkezett az ideje komolyan magunkba nézni, és elkezdni az önvizsgálatot.

„Ő” inkább mindig valami másra buzdít minket, bekapcsolni a zenét, megnézni egy filmet, bármi mást, csak ne kelljen egyedül maradnunk gondolatainkkal, és saját életünkről, belső egészségünkről gondolkodnunk. Vagy félrevezet minket, vagy meggyőz

minket arról, hogy nem akarunk mi oda bepillantani, mert az túl fájdalmas.

Amint végre rászántuk magunkat, hogy elkezdjük a folyamatot, rögtön szembekerülünk a következő akadállyal, Oggal, Ashtaros királyával.

Az „Ashtaros” héber szó gyökere vagyont, gazdagságot jelent, ami arra a problémára utal, hogy valaki nem látja saját belső gazdagságát.

Ez saját érdemeink felismerését jelenti.

Csak egy egyszerű példát említve; felháborodhatsz azon, hogyha valaki késik egy találkozóóról, de amikor te késel, hány-szor van erre „jó okod”?

Mi mindannyian túl gyakran találunk kifogásokat magunknak olyan döntésekhez, vagy cselekedetekhez, amit mások részéről helytelennek, rossznak vagy inkorrektnek tartanánk.

Ez egy természetes jelenség és legtöbbször meg is teszi ezt, noha sokan közülünk soha meg sem próbál mélyebben betekinteni a dolgokba és azon csodál-

koznak, hogy miért nem tudnak fejlődni. Akarnak fejlődni, próbálnak, magukba is tekintenek, hogy kiértékeljék a helyzetüket, de mégsem tűnnek úgy, mintha megtalálnák az igazi, őket a fejlődésük útján visszatartó problémákat.

Ez az az akadály, amit Og, Ashtaros királya jelképez.

Összefoglalva, ha igazán akarunk dolgozni önmagunk fejlesztésén, a két elsődleges lépés a lelkünk legmélyebb vizsgálata, számvetés, és ezt követően pedig ismernünk kell azt, hogyan próbáljuk majd meg „szépen bekeretezni” azokat a dolgokat, amiket magunkban találtunk, hogy helytelen módon elvakítva magunkat ne lássuk a valóságot, és így képtelenek legyünk hibáink kijavítására, vagy fejlődésre.

Ezért várt hát Mózes a nép dorgálásával addig, amíg ezeket az akadályokat le nem küzdték, mert csak azután voltak képesek az ő szavait nyitott szívvel és befogadó értelemmel hallgatni.

Gut Sábesz!

Az év leggyászosabb napja: Tísá böÁv

Ezen a böjt- és gyásznapon emlékezünk az Első Jeruzsálemi Templom lerombolására (i.e. 423.) és a Második Templom megsemmisülésére (i.sz. 69.). Az Első Templomot a babilóniaiak fosztották ki és égették porig, a másodikat a rómaiak, az év ugyanazon napján. A Templomnak, a nép vallási központjának lerombolása nemcsak a vallásra mért súlyos csapást, hanem az első, illetve a második zsidó állam megszűnését és a zsidók száműzetését is jelentette. A századok során is többször történtek Tísá böÁvkor tragikus események a zsidó néppel.

Olvasson tovább: <http://zsido.com/holidays/tisabeav/>

Mi történt Áv hó 9-én?

i. e. 1312:

A zsidók elfogadják a Kánaánba küldött 10 kém elrettenítő jelentését, ezért generációjuk nem léphet be az Ígéret földjére

i. e. 423: Az I. Jeruzsálemi Szentély pusztulása

i.sz. 69: A II. Jeruzsálemi Szentély pusztulása

133: A Bar Kochba lázadás véres leverése Betárnál

1096: Az I. kereszteshadjárat kihirdetése, ami zsidók tízezreinek lemészárlásához vezetett

1290: A zsidók kiűldözése Angliából

1492: Az utolsó nap, amikor a Spanyolországból elűldözött zsidók elhagyhatták hazájukat

1914: Németország hadat üzen Oroszországnak

1941: Heinrich Himmler megkapja a felhatalmazást a „Végső megoldás” elindítására

1942: Megkezdik a varsói gettó lakóinak tömeges deportálását Treblinkába